

L E G E

privind drepturile copilului

nr. 338-XIII din 15.12.1994

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.13/127 din 02.03.1995

* * *

C U P R I N S

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

[Articolul 1.](#) Baza juridică

[Articolul 2.](#) Organele de ocrotire a drepturilor și intereselor copilului

[Articolul 3.](#) Egalitatea în drepturi a copiilor

Capitolul II DREPTURILE FUNDAMENTALE ALE COPILULUI

[Articolul 4.](#) Dreptul la viață

[Articolul 5.](#) Dreptul copilului la un nume și la o cetățenie

[Articolul 6.](#) Dreptul la inviolabilitatea persoanei, la protecție împotriva violenței fizice și psihice

[Articolul 7.](#) Dreptul la apărarea demnității și onoarei

[Articolul 8.](#) Dreptul la libertatea gândirii și conștiinței

[Articolul 9.](#) Dreptul la dezvoltarea capacităților intelectuale

[Articolul 10.](#) Dreptul la învățătură

[Articolul 11.](#) Dreptul la muncă

[Articolul 12.](#) Dreptul la odihnă

[Articolul 13.](#) Dreptul la asociere în organizații obștești

[Articolul 14.](#) Obligațiunile copilului

Capitolul III FAMILIA ȘI COPILUL

[Articolul 15.](#) Obligațiunea părinților de a naște un copil sănătos

[Articolul 16.](#) Dreptul la abitație în familie

[Articolul 17.](#) Drepturile copilului care locuiește separat de părinți

[Articolul 18.](#) Răspunderea familiei pentru copil

[Articolul 19.](#) Dreptul la spațiu locativ

[Articolul 20.](#) Dreptul la proprietate

[Articolul 21.](#) Ocrotirea familiei de către stat

Capitolul IV COPILUL ÎN CONDIȚII NEFAVORABILE ȘI EXTREME

[Articolul 22.](#) Ocrotirea copiilor orfani și a copiilor rămași fără îngrijire părintească

[Articolul 23.](#) Întreținerea copiilor în instituții de stat pentru copii

[Articolul 24.](#) Drepturile copiilor cu dizabilități

[Articolul 25.](#) Drepturile copiilor aflați în situații excepționale

[Articolul 26.](#) Interzicerea antrenării copiilor în acțiuni militare

[Articolul 27.](#) Dreptul copilului la statut de refugiat

[Articolul 28.](#) Ocrotirea drepturilor copilului în cazul tragerii la răspundere a acestuia

[Articolul 29.](#) Ocrotirea drepturilor copilului în instituțiile educative speciale

[Articolul 30.](#) Ocrotirea copilului de răpire, vânzare și trafic

Capitolul V

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ

[Articolul 31.](#) Colaborarea internațională

Capitolul VI RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGII ȘI CONTROLUL ASUPRA APLICĂRII EI

[Articolul 32.](#) Răspunderea pentru încălcarea legii

[Articolul 33.](#) Controlul asupra aplicării legii

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Ocotirea de către stat și societate a copilului, familiei și maternității constituie în Republica Moldova o preocupare politică, socială și economică de prim ordin.

Prezenta lege stabilește statutul juridic al copilului ca subiect independent, prevede asigurarea sănătății fizice și spirituale a copilului, formarea conștiinței lui civice pe baza valorilor naționale și general-umane, acordarea unei griji deosebite și protecții sociale copiilor lipsiți temporar sau permanent de anturajul familial sau care se află în alte condiții nefavorabile sau extreme.

Capitolul I PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Baza juridică

(1) Drepturile și obligațiunile copilului sînt reglementate de prezenta lege și de alte acte legislative.

(2) În conformitate cu prezenta lege, o persoană este considerată copil din momentul nașterii pînă la vîrsta de 18 ani.

Articolul 2. Organele de ocrotire a drepturilor și intereselor copilului

(1) Statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viață adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale și sociale. Statul întreprinde acțiuni în vederea acordării de ajutor părinților, precum și altor persoane responsabile de educația și dezvoltarea copiilor.

(2) Protecția drepturilor copilului este asigurată de organele competente respective și de organele de drept.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.1001-XV din 19.04.2002](#), în vigoare 06.06.2002]

Articolul 3. Egalitatea în drepturi a copiilor

Toți copiii sînt egali în drepturi fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, limbă, religie, dizabilitate, convingeri, avere sau origine socială.

[Art.3 completat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Capitolul II DREPTURILE FUNDAMENTALE ALE COPILULUI

Articolul 4. Dreptul la viață

(1) Dreptul copilului la viață și la inviolabilitatea fizică și psihică este garantat.

(2) Nici un copil nu poate fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante.

(3) Statul recunoaște dreptul copilului la folosirea celor mai bune tehnologii de tratament și recuperare, profilaxie a bolilor.

(4) În cazul în care părinții refuză asistența medicală pentru copilul bolnav, aceasta se acordă contrar voinței lor, la decizia consiliului de medici, luată în prezența reprezentantului puterii.

(5) În conformitate cu legislația, statul asigură mamei, în perioada pre- și postnatală, condiții necesare pentru dezvoltarea sănătoasă a copilului, pentru alimentarea lui rațională și inofensivă,

asistență medicală calificată și gratuită, organizarea măsurilor de profilaxie a bolilor, de propagare a unui mod de viață sănătos.

Articolul 5. Dreptul copilului la un nume și la o cetățenie

(1) Din momentul nașterii copilul are dreptul la un nume și este înregistrat conform prevederilor [Codului căsătoriei și familiei](#).

(2) Fiecare copil are dreptul la o cetățenie. Temeiul și condițiile de dobândire și schimbare a cetățeniei copilului sînt stabilite de legislație.

Articolul 6. Dreptul la inviolabilitatea persoanei, la protecție împotriva violenței fizice și psihice

Statul ocrotește inviolabilitatea persoanei copilului, protejîndu-l de orice formă de exploatare, discriminare, violență fizică și psihică, neadmițînd comportarea plină de cruzime, grosolană, disprețuitoare, insultele și maltrătarile, antrenarea în acțiuni criminale, inițierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea ilicită de substanțe stupefiante și psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerșetoriei, incitarea sau constrîngerea de a practica orice activitate sexuală ilegală, exploatarea în scopul prostituției sau al altei practici sexuale ilegale, în pornografie și în materiale cu caracter pornografic, inclusiv din partea părinților sau persoanelor subrogatorii legale, rudelor.

Articolul 7. Dreptul la apărarea demnității și onoarei

Fiecare copil are dreptul la apărarea demnității și onoarei. Atentatul la onoarea și demnitatea copilului se pedepsește în conformitate cu legislația.

Articolul 8. Dreptul la libertatea gândirii și conștiinței

(1) Dreptul copilului la libertatea gândirii, la opinie, precum și la confesiune nu pot fi încălcate sub nici o formă.

(2) Statul garantează copilului, capabil să-și formuleze opiniile, dreptul de a-și exprima liber aceste opinii asupra oricărei probleme care îl privește. De opinia copilului care a atins vîrsta de 10 ani se va ține cont, în mod obligatoriu, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

(3) În acest scop copilului i se dă posibilitatea de a fi audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative care-l privesc, fie direct, fie printr-un reprezentant sau organ corespunzător, în conformitate cu legislația.

(4) Nici un copil nu poate fi constrîns să împărtășească o opinie sau alta, să adere la o religie sau alta contrar convingerilor sale. Libertatea conștiinței copilului este garantată de către stat, ea trebuie să se manifeste în spiritul toleranței religioase și respectului reciproc.

(5) Părinții sau persoanele subrogatorii legale au dreptul să educe copilul conform propriilor convingeri.

[Art.8 modificat prin [Legea nr.1001-XV din 19.04.2002](#), în vigoare 06.06.2002]

Articolul 9. Dreptul la dezvoltarea capacităților intelectuale

Statul asigură tuturor copiilor posibilități și condiții egale pentru însușirea valorilor culturale, susține înființarea diferitelor instituții de stat și obștești care contribuie la dezvoltarea capacităților creative ale copiilor, asigură accesul lor la aceste instituții, sprijină în conformitate cu legislația editarea ziarelor, revistelor și cărților pentru copii, turnarea filmelor, prezentarea emisiunilor radiofonice și televizate pentru copii.

Articolul 10. Dreptul la învățătură

(1) Fiecare copil are dreptul la instruire gratuită în limba de stat sau în altă limbă în școli de cultură generală, la continuarea studiilor în școli tehnico-profesionale, licee, colegii, instituții de învățămînt superior, în conformitate cu legislația.

(2) Copiii cu dizabilități au dreptul la instruire în școli speciale care funcționează în conformitate cu regulamentele respective.

(3) Copiii orfani și copiii rămași fără îngrijire părintească au dreptul la instruire și la întreținere gratuite în toate instituțiile de învățământ.

[Art.10 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 11. Dreptul la muncă

(1) Copilul are dreptul la muncă independentă în corespundere cu posibilitățile lui de vârstă, starea sănătății și pregătirea profesională, fiind remunerat în conformitate cu legislația muncii.

(2) Cu acordul părinților sau persoanelor subrogatorii legale copiii sînt admiși la muncă în măsura puterilor, îmbinînd munca cu învățătura de la vîrsta de 14 ani. Organele de stat creează rezerve de locuri de muncă pentru copii, servicii speciale pentru angajarea lor.

(3) Statul protejează copilul de exploatare economică și de executarea oricărei munci, ce prezintă pericol pentru sănătatea lui ori servește drept piedică în procesul de instruire, sau prejudiciază dezvoltarea lui fizică, intelectuală, spirituală și socială.

(4) Participarea la muncă a copiilor cu dizabilități se realizează prin crearea de către stat a unei rețele adecvate de întreprinderi și servicii.

(5) Antrenarea forțată sub orice formă a copilului în cîmpul muncii atrage răspundere juridică.

[Art.11 modificat prin [Legea nr.201 din 28.07.2016](#), în vigoare 09.09.2016]

Articolul 12. Dreptul la odihnă

(1) Fiecare copil are dreptul la odihnă și timp liber, dreptul de a participa la jocuri și la activități recreative proprii vîrstei sale. Poate participa de asemenea la viața culturală și artistică.

(2) Statul stimulează și susține material crearea unei rețele largi de instituții extrașcolare, edificii sportive, stadioane, cluburi, tabere de odihnă și alte obiective ce contribuie la întremarea sănătății copiilor, stabilește înlesniri pentru frecventarea instituțiilor de cultură și învățământ, a celor sportive de întremare și a bazelor de odihnă în timpul vacanței.

Articolul 13. Dreptul la asociere în organizații obștești

(1) Copiii au dreptul să se asocieze în organizații obștești în conformitate cu legislația.

(2) Statul acordă ajutor material organizațiilor obștești ale copiilor, pune la dispoziția lor localuri, le acordă înlesniri fiscale.

(3) Se interzice implicarea copiilor în activitatea politică și asocierea lor în partide politice.

Articolul 14. Obligațiunile copilului

Copilul este obligat să conștientizeze și să respecte ordinea publică și normele de conviețuire, să prețuiască atît tradițiile și valorile culturale naționale, cît și cele general-umane, să acumuleze cunoștințe și să se pregătească pentru o activitate utilă, să manifeste o atitudine grijulie față de părinți, mediul ambiant, proprietatea publică și privată.

Capitolul III FAMILIA ȘI COPILUL

Articolul 15. Obligațiunea părinților de a naște un copil sănătos

(1) Persoanele care depun cerere de căsătorie, la solicitare, pot efectua un examen medical gratuit, în scopul depistării bolilor sau a agenților patogeni ce pot fi transmiși copiilor, cu acordul informat al lor. Rezultatele examinării se comunică numai persoanei examinate. Depistarea oricărei boli sau a agenților patogeni nu poate exclude căsătoria. În caz de depistare a dereglărilor genetice, care pot conduce la boli ereditare grave, nu se recomandă nașterea copilului.

(2) Femeia gravidă îndeplinește necondiționat indicațiile medicilor pentru asigurarea dezvoltării normale a fătului. Se recomandă abținerea de la consumul alcoolului, nicotinei și drogurilor în perioada gravidității.

(3) Părinții sînt obligați să respecte recomandările medicilor privind asigurarea dezvoltării normale a copilului în perioada pre- și postnatală. Respectarea tuturor cerințelor medicilor este stimulată de stat.

(4) Statul asigură persoanelor care se căsătoresc, precum și familiilor tinere, condiții necesare de examinare medicală.

[Art.15 modificat prin [Legea nr.107 din 11.05.2012](#), în vigoare 15.06.2012]